

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 21 oktober 2009 (22.10)
(OR. en)**

14801/09

LIMITE

**DROIPEN 134
MIGR 101**

**Interinstitutionellt ärende:
2009/0050 (CNS)**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Rådet
Föreg. dok. nr:	14602/09 DROIPEN 127 MIGR 100
Ärende:	Förslag till rådets rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer för sådan verksamhet och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF – Lägesrapport/Kvarstående frågor

I. INLEDNING

1. Förslaget till rådets rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer för sådan verksamhet och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF lades fram av kommissionen den 26 mars 2009.
2. Coreper diskuterade utkastet till förslag vid två tillfällen, den 14 och 21 oktober, och löste de flesta av de kvarstående frågorna. Nästan alla reservationer har nu dragits tillbaka, med undantag av reservationerna för parlamentsbehandling.

3. DK, DE, IE, FR, SI, NL, SE och UK har en reservation för parlamentsbehandling avseende förslaget och PT har lämnat in en allmän granskningsreservation. Dessutom har några delegationer reservationer mot vissa specifika artiklar och/eller punkter och dessa återfinns i fotnoter till texten i bilagan.
4. Rådet uppmanade i en skrivelse av den 21 april 2009 Europaparlamentet att avge ett yttrande.

II. FRÅGOR SOM ÖVERLÄMNAS TILL RÅDET

Rådet uppmanas därför att

- **notera** hur långt arbetet med förslaget har kommit,
- **diskutera och lösa** de kvarstående frågorna som rör artiklarna 3 och 8 enligt bilagan, så att en allmän riktlinje kan nås vid mötet i rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 30 november 2009.

A. Påföljder (artikel 3)

Alltsedan förhandlingarna inleddes i arbetsgruppen har denna artikel varit en av de viktigaste diskussionspunkterna. Flera medlemsstater har framfört starka invändningar mot kommissionens önskemål om att höja straffnivån till tolv år i stället för tio år när det gäller punkt 2 a och 2 b.

En medlemsstat stöder kommissionen, eftersom den anser att det är viktigt att höja straffnivån i de allvarligaste fallen och därigenom ge en stark politisk signal.

Med tanke på att många delegationer har framfört starka betänkligheter när det gäller den straffnivå som kommissionen föreslagit och att endast en delegation för närvarande stöder förslaget, föreslår ordförandeskapet att texten ska behållas oförändrad och att därmed straffnivån för de allvarligaste fallen fastställs till tio år.

Rådet uppmanas att godkänna den föreliggande texten till artikeln.

B. Behörighet (artikel 8)

En delegation har en reservation mot artikel 8.1 b om fastställande av behörighet när gärningsmannen är medborgare i medlemsstaten.

Rådet uppmanas att godkänna den föreliggande texten till artikel 8.1 b, enligt vilken tillämpningsområdet för det aktuella rambeslutet utvidgas till att omfatta en möjlighet att lagföra egna medborgare för brott som begåtts utomlands.

En annan delegation vidhöll sin reservation mot strykningen av en punkt om utvidgning av tillämpningsområdet för det rambeslut om "förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden" om vilket nyligen en överenskommelse nåtts, och underströk att brottets svårhetsgrad och de gränsöverskridande aspekterna av det skulle motivera en sådan utvidgning.

Med tanke på det starka motståndet från en majoritet av delegationerna mot att utvidga tillämpningsområdet för den övergripande rättsakt om vilken nyligen en överenskommelse nåtts, föreslår ordförandeskapet att en sådan punkt inte ska tas med.

C. Övriga frågor

RIF-råden kommer att uppmanas att vid lämplig tidpunkt granska definitionen i artikel 1.3 samt artiklarna 13.3 e och 16.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 29, 31.1 e och 34.2 b,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹, och

av följande skäl:

- (1) Människohandel är ett allvarligt brott, som ofta begås inom ramen för organiserad brottslighet, och en grov kränkning av de mänskliga rättigheterna.
- (2) Europeiska unionen har åtagit sig att förebygga och bekämpa människohandel och att skydda rättigheterna för de personer som faller offer för människohandel. I detta syfte har rådets rambeslut 2002/629/RIF av 19 juli 2002 om bekämpande av människohandel² och EU:s plan för bästa metoder, standarder och förfaranden för att bekämpa och förhindra människohandel (2005/C 311/01)³ antagits.
- (3) I detta rambeslut antas ett integrerat och holistiskt synsätt när det gäller kampen mot människohandel. Skärpt förebyggande och lagföring och bättre skydd av offrens rättigheter är de viktigaste målen för detta rambeslut. Barn är mer utsatta och löper därför större risk att bli offer för människohandel. Alla bestämmelser i detta rambeslut bör tillämpas med hänsyn till barnets bästa i enlighet med Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter från 1989⁴.

¹ EUT C ...

² EGT L 203, 1.8.2002, s. 1.

³ EUT C 311, 9.12.2005, s. 1.

⁴ Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, antagen och öppnad för undertecknande, ratificering och anslutning genom generalförsamlingens resolution 44/25 av den 20 november 1989.

- (4) Tilläggsprotokollet om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet från 2000¹ och Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel från 2005² är avgörande steg för att stärka det internationella samarbetet i kampen mot människohandel.
- (5) För att motsvara den senaste utvecklingen av fenomenet människohandel införs i detta rambeslut ett bredare begrepp för vad som bör betraktas som människohandel än det som används i rambeslut 2002/629/RIF och det omfattar därför ytterligare former av utnyttjande.

Vid tillämpningen av detta rambeslut bör påtvingat tiggeri betraktas som en form av tvångsarbete eller tvångstjänst enligt definitionen i ILO:s konvention nr 29 angående tvångs- eller obligatoriskt arbete av den 29 juni 1930. Utnyttjande av tiggeri faller därför inom tillämpningsområdet för definitionen av människohandel endast om alla inslag i tvångsarbete eller tvångstjänster förekommer. Med beaktande av tillämplig rättspraxis bör giltigheten av ett eventuellt samtycke till att utföra en sådan tjänst bedömas i varje enskilt fall. När det gäller barn bör dock ett eventuellt samtycke aldrig betraktas som giltigt.

Termen "utnyttjande av brottslig verksamhet" bör förstås som utnyttjande av en person för att begå brott, bland annat fickstöld, snatterier och annan liknande verksamhet som är föremål för påföljder och som medför ekonomisk vinning.

Definitionen omfattar också människohandel i syfte att avlägsna organ, vilket kan kopplas samman med organhandel och utgör en allvarlig kränkning av den mänskliga värdigheten och den fysiska integriteten.

¹ Förenta nationernas tilläggsprotokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande brottslighet, antaget i Palermo 2000.

² Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel, antagen i Warszawa den 16 maj 2005, Council of Europe Treaty Series N. 197.

- (6) Straffnivåerna i detta rambeslut återspeglar den växande oron bland medlemsstaterna när det gäller utvecklingen av fenomenet människohandel. Med hänsyn till brottets svårhetsgrad bör därför påföljderna vara effektiva, avskräckande och proportionella. När det enligt detta rambeslut hänvisas till överlämnande bör denna hänvisning tolkas i överensstämmelse med rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. Om brottet är särskilt allvarligt, till exempel om brottet har inneburit fara för offrets liv, har begåtts med användande av grovt våld eller har begåtts mot en person som var särskilt utsatt, som ett barn, bör detta återspeglas i strängare påföljder.
- (7) Offer för människohandel bör, i enlighet med de grundläggande principerna i de berörda medlemsstaternas rättssystem, skyddas från lagföring eller bestraffning för brottslig verksamhet, till exempel användning av falska handlingar eller brott som avses i prostitutions- eller invandringslagstiftningen, som de har tvingats att begå som en direkt följd av att de har utsatts för människohandel. Syftet med sådant skydd är att garantera offrens mänskliga rättigheter, undvika ytterligare viktimisering och uppmuntra dem att träda fram som vittnen i straffrättsliga förfaranden mot gärningsmännen. Detta skydd utesluter inte lagföring eller bestraffning för brott som en person uppsåtligen har begått eller deltagit i.
- (8) För att garantera att brott som rör människohandel utreds och lagförs framgångsrikt bör utredningsverktyg som används för fall av organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott, och som kan omfatta avlyssning av kommunikation, hemlig övervakning, inklusive elektronisk övervakning, samt övervakning av bankkonton eller andra ekonomiska utredningar, göras tillgängliga för dem som ansvarar för att utreda och lagföra sådana brott.

- (9) Medan direktiv 2004/81/EG¹ behandlar utfärdandet av uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som fallit offer för människohandel och direktiv 2004/38/EG² reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att röra sig fritt och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium, inbegripet skyddet mot utvisning, fastställs i detta rambeslut särskilda skyddsåtgärder för människohandelsoffer. Det här rambeslutet omfattar följaktligen inte villkoren för deras vistelse på medlemsstaternas territorium eller andra frågor som faller inom gemenskapens behörighet.
- (10) Offer för människohandel måste ha möjlighet att utöva sina rättigheter i praktiken. Därför bör bistånd och stöd finnas tillgängligt för offer före, under och en lämplig tid efter straffrättsliga förfaranden. Det bistånd och stöd som ges bör åtminstone omfatta ett minsta antal åtgärder som är nödvändiga för att offret ska kunna återhämta sig och undkomma människohandlarna. När dessa åtgärder genomförs i praktiken bör den berörda personens omständigheter och behov beaktas, på grundval av en individuell bedömning som utförs i enlighet med nationella förfaranden.

En person bör erhålla bistånd och stöd så snart det finns en indikation på rimliga grunder om att han eller hon kan ha blivit utsatt för människohandel och oberoende av om personen är villig att träda fram som vittne.

Bistånd bör ges förbehållslöst till dess att de behöriga myndigheterna har fattat ett slutgiltigt beslut om perioden av eftertanke och uppehållstillståndet, eller på annat sätt erkänner att personen är ett offer för människohandel. Om personen efter det att identifieringsprocessen avslutats eller perioden för eftertanke löpt ut inte betraktas som berättigad till uppehållstillstånd eller i övrigt inte har laglig rätt att vistas i landet är den berörda medlemsstaten inte skyldig att fortsätta att ge bistånd och stöd till den personen på grundval av detta rambeslut.

¹ EUT L 261, 6.8.2004, s. 19.

² EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

Om så är nödvändigt med hänsyn till sådana omständigheter som att medicinsk behandling pågår på grund av allvarliga fysiska eller psykiska konsekvenser av brottet eller att offrets säkerhet äventyras på grund av vittnesmålet under de straffrättsliga förfarandena bör biståndet och stödet fortsätta under en lämplig tid efter de straffrättsliga förfarandena.

- (11) I rådets rambeslut av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden (2001/220/RIF) fastställs en rad rättigheter för brottsoffer i straffrättsliga förfaranden, bland annat rätten till skydd och ersättning. Offer för människohandel bör dessutom få tillgång till juridisk rådgivning samt till juridiskt ombud, även när det gäller att söka ersättning för skada. Syftet med juridisk rådgivning är att offren ska kunna få information och rådgivning om de olika möjligheter som finns tillgängliga för dem. Tillgången till juridisk rådgivning och juridiskt ombud bör vara kostnadsfri åtminstone när offret inte har tillräckliga ekonomiska resurser, på ett sätt som överensstämmer med medlemsstaternas interna förfaranden. Eftersom det i synnerhet är osannolikt att barn som är offer för människohandel har sådana resurser kommer tillgången till juridisk rådgivning och juridiskt ombud i praktiken att vara kostnadsfri för dem. Dessutom bör offren, på grundval av en individuell riskbedömning som utförs i enlighet med nationella förfaranden, skyddas från repressalier, hotelser och risken för att åter bli föremål för människohandel.
- (12) Offer för människohandel som drabbats av konsekvenserna av övergrepp och förnedrande behandling, till exempel sexuellt utnyttjande, våldtäkt, slaveriliknande förhållanden eller avlägsnande av organ, som vanligen förekommer i samband med människohandelsbrott, bör skyddas från sekundär viktimisering och ytterligare trauma under de straffrättsliga förfarandena. Offer för människohandel bör därför erhålla lämplig behandling, på grundval av varje offers individuella behov, under straffrättsliga utredningar och förfaranden. Vid den individuella behovsbedömningen bör hänsyn tas till omständigheter som ålder, graviditet, hälsotillstånd, funktionshinder eller andra personliga förhållanden samt till de fysiska och psykiska konsekvenserna av den brottsliga verksamhet som offret har utsatts för. Om och på vilket sätt behandlingen ska genomföras ska beslutas i varje enskilt fall i enlighet med nationell lagstiftning, regler om juridiskt handlingsutrymme, praxis och riktlinjer.

- (13) Utöver de åtgärder som är tillgängliga för alla offer för människohandel bör alla medlemsstater sörja för att särskilda bistånds-, stöd- och skyddsåtgärder finns tillgängliga för barn som är offer för människohandel. Dessa åtgärder bör vara till barnets bästa och i överensstämmelse med FN-konventionen om barnets rättigheter.

Om det råder osäkerhet om åldern på en person som har utsatts för människohandel och om det finns skäl att tro att han eller hon är under 18 år bör den personen antas vara ett barn och erhålla omedelbart bistånd, stöd och skydd. Bistånds- och stödåtgärder för barn som är offer för människohandel bör syfta till deras fysiska och psykosociala återhämtning och till en varaktig lösning för den berörda personen. Med hänsyn till att barn som är offer för människohandel är särskilt utsatta bör kompletterande skyddsåtgärder finnas tillgängliga för att skydda barnet i samband med intervjuer under straffrättsliga utredningar och förfaranden.

- (14) Alla medlemsstater bör fastställa och/eller stärka sina strategier för att förebygga människohandel, inbegripet åtgärder för att minska den efterfrågan som ligger till grund för alla former av utnyttjande, genom forskning, information, kampanjer för att öka medvetenheten samt utbildning. I sådana initiativ bör medlemsstaterna inta ett jämställdhetsperspektiv och anta en strategi som värnar om barnets rättigheter.
- (15) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt¹ föreskrivs påföljder för arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU, som visserligen inte har åtalats eller dömts för människohandel men som utnyttjar arbete eller tjänster från en person med vetskap om att han eller hon är offer för människohandel. Dessutom bör medlemsstaterna överväga möjligheten att införa påföljder för dem som använder tjänster från en person med vetskap om att han eller hon är offer för människohandel. Denna ytterligare kriminalisering kan inbegripa arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas lagligt i EU och EU-medborgare, liksom personer som köper sexuella tjänster från en person som är offer för människohandel, oavsett deras nationalitet.

¹ EUT L 126, 30.6.2009, s. 24.

- (16) Nationella övervakningssystem, till exempel nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer, bör inrättas av medlemsstaterna på ett sätt som de anser lämpligt i enlighet med deras interna organisation och med beaktande av behovet av en minimistruktur med fastställda uppgifter, i syfte att bedöma hur människohandeln utvecklas, mäta resultaten av åtgärder för att bekämpa människohandel och regelbundet rapportera till de berörda nationella myndigheterna.
- (17) Eftersom målet för detta rambeslut, nämligen att bekämpa människohandel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand och de därför, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den sistnämnda artikeln går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (18) Detta rambeslut står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, framför allt principen om människans värdighet, förbudet mot slaveri, tvångsarbete och människohandel, förbudet mot tortyr och annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, barnets rättigheter, rätten till frihet och säkerhet, yttrandefrihet och informationsfrihet, skyddet av personuppgifter, rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol samt principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff. Syftet med detta rambeslut är framför allt att sörja för att dessa rättigheter och principer respekteras fullt ut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Brott som har samband med människohandel

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att följande uppsåtliga handlingar är straffbelagda:
Rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer, inbegripet utbyte eller överföring av kontroll över den personen, genom hot om eller användning av våld eller andra former av tvång, bortförande, bedrägeri, vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta situation eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att erhålla samtycke från en person som har kontroll över en annan person i syfte att utnyttja denna person.
2. En utsatt situation föreligger när personen inte har något verkligt eller godtagbart alternativ till att underkasta sig utnyttjandet.
3. Utnyttjande ska innebära åtminstone utnyttjande av andras prostitution eller andra former av sexuellt utnyttjande, tvångsarbete eller tvångstjänster, inklusive tiggeri¹, slaveri eller slaveriliknande förhållanden, trälldom, utnyttjande av brottslig verksamhet² eller avlägsnande av organ³.
4. Samtycke från den som är offer för människohandel till det avsedda eller faktiska utnyttjandet ska sakna betydelse, om något av de medel som anges i punkt 1 har använts.
5. När en handling som avses i punkt 1 involverar ett barn ska det vara ett straffbelagt människohandelsbrott, även om inget av de medel som anges i punkt 1 har använts.
6. I detta rambeslut avses med *barn* en person som är under 18 år.

¹ DE har en reservation i sak.

² DE har en reservation i sak.

³ DE har en reservation i sak.

Artikel 2
Anstiftan, medhjälp och försök

Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att anstiftan av samt medhjälp eller försök till ett brott som avses i artikel 1 är straffbelagda.

Artikel 3
Påföljder

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 1 är belagt med ett maximistraff på minst mellan fem och tio års fängelse.
2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 1 är belagt med ett maximistraff på minst tio års fängelse¹, om brottet har begåtts under någon av följande omständigheter:
 - a) Brottet har uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet inneburit fara för offrets liv.
 - b) Brottet har begåtts med användande av grovt våld eller har vållat offret särskilt allvarlig skada.
 - c) Brottet har begåtts mot en person som var särskilt utsatt, vilket i samband med detta rambeslut ska inbegripa åtminstone alla barn som är offer för människohandel².
 - d) Brottet har begåtts inom ramen för en kriminell organisation i den mening som avses i rambeslut 2008/841/RIF³.

¹ NL och kommissionen förespråkar att det ska föreskrivas tolv års fängelse för de brott som avses i artikel 3.2 a och b.

² DE har en reservation i sak mot punkt 2 c. Kommissionen uttryckte en reservation i sak mot att skyldigheten att fastställa en försvårande omständighet ska begränsas endast till barn.

³ EUT L 300, 11.11.2008, s. 42.

3. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 2 är belagt med effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga påföljder som kan leda till överlämnande.
4. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att det faktum att brottet har begåtts av en offentlig tjänsteman under tjänsteutövning ska betraktas som en försvårande omständighet.

Artikel 4

Juridiska personers ansvar

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att juridiska personer kan ställas till ansvar för ett av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 och som begås till deras förmån av en person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personen, grundad på någon av följande befogenheter:
 - a) Befogenhet att företräda den juridiska personen.
 - b) Befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar.
 - c) Befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.
2. Medlemsstaterna ska också sörja för att en juridisk person kan ställas till ansvar i de fall, där bristande övervakning eller kontroll från en person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person under dennes ansvar att begå något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 till förmån för den juridiska personen.
3. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 ska inte utesluta straffrättsliga förfaranden mot fysiska personer som är gärningsmän, anstiftare eller medhjälpare till något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2.

4. I detta rambeslut avses med *juridisk person* varje enhet som har denna juridiska ställning enligt tillämplig lagstiftning, med undantag av stater eller offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt offentliga internationella organisationer.

Artikel 5

Påföljder för juridiska personer

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 4.1 och 4.2 kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande påföljder, som ska innefatta bötesstraff eller administrativa avgifter och som får innefatta andra påföljder, såsom
- a) frångående av rätt till offentliga förmåner eller stöd,
 - b) tillfälligt eller permanent näringsförbud,
 - c) rättslig övervakning,
 - d) rättsligt beslut om upplösning av verksamheten,
 - e) tillfällig eller permanent stängning av inrättningar som har utnyttjats för att begå brottet.

Artikel 6

Offrets befrielse från lagföring eller påföljder

Varje medlemsstat ska, i överensstämmelse med de grundläggande principerna i sitt rättssystem, sörja för att det finns möjlighet att avstå från att lagföra eller straffa människohandelsoffer för deras deltagande i brottslig verksamhet, när de har tvingats att begå dessa brott som en direkt följd av att de utsatts för någon av de handlingar som avses i artikel 1.

Artikel 7
Utredning och lagföring

1. Varje medlemsstat ska sörja för att utredning eller lagföring av brott som avses i artiklarna 1 och 2 inte är beroende av att offret lämnar en anmälan eller en anklagelse och att straffrättsliga förfaranden kan fortsätta även om offret har tagit tillbaka sina uppgifter.
2. Varje medlemsstat ska, när det krävs på grund av handlingens svårhetsgrad eller art, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra lagföring av ett brott som avses i artiklarna 1 och 2 under en tillräckligt lång tidsperiod efter det att offret har uppnått myndighetsålder.
3. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att de personer, enheter eller avdelningar som ansvarar för att utreda eller lagföra de brott som avses i artiklarna 1 och 2 har lämplig utbildning.
4. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att effektiva utredningsverktyg, som de som används för fall av organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott, finns tillgängliga för de personer, enheter eller avdelningar som ansvarar för att utreda eller lagföra de brott som avses i artiklarna 1 och 2.

Artikel 8¹
Behörighet

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin behörighet när det gäller något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2 när

¹ UK har en reservation mot hela artikeln på grund av hänvisningen till medborgare i punkt 1 b. BE hade en reservation mot strykningen av bestämmelsen om behörighetskonflikter.

- a) brottet helt eller delvis har begåtts på medlemsstatens territorium, eller
 - b) gärningsmannen är medborgare i den medlemsstaten eller har sin fasta hemvist på dess territorium, eller
 - c) gärningen har begåtts mot en medborgare i den medlemsstaten eller en person som har sin fasta hemvist på dess territorium, eller
 - d) gärningen har begåtts till förmån för en juridisk person som är etablerad på den medlemsstatens territorium.
2. En medlemsstat får besluta att den inte ska tillämpa eller att den endast i särskilda fall eller under särskilda omständigheter ska tillämpa de behörighetsregler som anges i punkt 1 b i förhållande till brott där gärningsmannen har sin fasta hemvist på dess territorium och i punkt 1 c och 1 d om brottet har begåtts utanför dess territorium.
3. Vid lagföringen av ett brott som avses i artiklarna 1 och 2 vilket begåtts utanför den berörda medlemsstatens territorium ska varje medlemsstat när det gäller punkt 1 b, om inte annat följer av dess tillämpning av punkt 2, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att dess behörighet inte är beroende av
- a) att gärningarna är straffbelagda på den plats där de begicks, eller
 - b) att åtal endast får väckas på grundval av en anmälan från offret på den plats där brottet begicks, eller en formell underrättelse från den stat där brottet begicks.
4. Medlemsstaterna ska i överensstämmelse med detta meddela rådets generalsekretariat och kommissionen om de beslutar att tillämpa punkt 2, i förekommande fall med uppgift om de särskilda fall eller särskilda omständigheter då beslutet gäller.

Artikel 9

Bistånd och stöd till offer för människohandel

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att offer får bistånd och stöd före, under och en lämplig tid efter de straffrättsliga förfarandena så att de kan utöva de rättigheter som fastställs i rambeslut 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden och i det här rambeslutet.
2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att en person erhåller bistånd och stöd så snart de behöriga myndigheterna får en indikation på rimliga grunder att personen i fråga kan ha varit utsatt för ett brott som avses i artiklarna 1 och 2.
3. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta lämpliga mekanismer som syftar till att i ett tidigt skede upptäcka offer samt ge bistånd och stöd till dessa, i samarbete med relevanta stödorganisationer.
4. De bistånds- och stödåtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska åtminstone omfatta en levnadsstandard som kan säkerställa offrens försörjning genom sådana åtgärder som lämplig och säker bostad och materiellt bistånd liksom nödvändig sjukvård, inbegripet psykologisk vård, rådgivning och information, samt vid behov, översättning och tolkning. Medlemsstaterna ska tillgodose offer med särskilda behov.

Artikel 10

Skydd av offer för människohandel i samband med straffrättsliga utredningar och förfaranden

1. De skyddsåtgärder som anges i denna artikel ska tillämpas utöver de rättigheter som fastställs i rambeslut 2001/220/RIF.

2. Varje medlemsstat ska sörja för att offer för människohandel har tillgång till kostnadsfri juridisk rådgivning samt, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, till juridiskt ombud, även när det gäller att söka ersättning för skada. Tillgången till juridisk rådgivning och juridiskt ombud ska vara kostnadsfri när offret inte har tillräckliga ekonomiska resurser.
3. Utan att det påverkar rätten till försvar ska varje medlemsstat, om det står i överensstämmelse med de grundläggande principerna i dess rättssystem och när så är lämpligt, tillåta att identiteten för ett offer för människohandel som agerar som vittne inte avslöjas.¹
4. Varje medlemsstat ska sörja för att offer för människohandel erhåller lämpligt skydd, på grundval av en individuell riskbedömning, bland annat genom att få tillgång till program för vittnesskydd eller andra liknande åtgärder, vid behov och i enlighet med nationell lagstiftning eller nationella förfaranden.
5. Utan att det påverkar rätten till försvar, och i överensstämmelse med en individuell bedömning av offrets personliga omständigheter som görs av de behöriga myndigheterna, ska varje medlemsstat sörja för att offer för människohandel erhåller särskild behandling som syftar till att förebygga sekundär viktimisering genom att, i möjligaste mån och i enlighet med nationell lagstiftning samt regler om juridiskt handlingsutrymme, praxis eller riktlinjer, undvika följande:
 - a) Onödigt upprepning av intervjuer under utredning, åtal och rättegång.
 - b) Visuellt kontakt mellan brottsoffer och gärningsmän, även under avläggande av vittnesmål som vid intervjuer och förhör, genom lämpliga hjälpmedel, bland annat användning av lämplig kommunikationsteknik.
 - c) Avläggande av vittnesmål vid öppen förhandling.
 - d) Onödiga frågor om privatlivet.

¹ Vid tidpunkten för antagandet av detta rambeslut kommer IT att göra ett ensidigt uttalande om att användningen av anonyma vittnen strider mot deras konstitutionella principer.

Artikel 11

Allmänna bestämmelser om bistånds-, stöd- och skyddsåtgärder för barn som är offer för människohandel

1. Barn som är offer för människohandel ska ges bistånd, stöd och skydd med beaktande av barnets bästa.
2. Om det råder osäkerhet om åldern på en person som har utsatts för människohandel och om det finns skäl att tro att personen är ett barn, ska varje medlemsstat sörja för att personen antas vara ett barn så att han eller hon erhåller omedelbar tillgång till bistånd, stöd och skydd i enlighet med artiklarna 12 och 13.

Artikel 12

Bistånd och stöd till barn som är offer för människohandel

1. De bistånds- och stödåtgärder som anges i denna artikel ska tillämpas utöver bestämmelserna i artikel 9.
2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att de särskilda åtgärder för att på kort och lång sikt bistå och stödja barn som är offer för människohandel i deras fysiska och psykosociala återhämtning genomförs efter en individuell bedömning av varje enskilt barns särskilda omständigheter, med beaktande av barnets synpunkter, behov och problem.
3. Varje medlemsstat ska vidta åtgärder, när så är lämpligt och möjligt, för att ge bistånd och stöd till den familj som barnet som är offer för människohandel tillhör, när familjen befinner sig på medlemsstatens territorium. Varje medlemsstat ska i synnerhet, när så är lämpligt och möjligt, tillämpa artikel 4 i rådets rambeslut 2001/220/RIF på familjen.

Artikel 13

Skydd av barn som är offer för människohandel i samband med straffrättsliga utredningar och förfaranden

1. De skyddsåtgärder som anges i denna artikel ska tillämpas utöver bestämmelserna i artikel 10.
2. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, sörja för att de rättsliga myndigheterna i samband med straffrättsliga utredningar och förfaranden utser en särskild företrädare för det barn som är offer för människohandel när, enligt den nationella lagstiftningen, personerna med föräldraansvar inte kan företräda barnet på grund av en intressekonflikt mellan dem och barnet, eller när det inte finns någon medföljande vuxen.
3. Utan att det påverkar rätten till försvar ska varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att följande iakttas i samband med straffrättsliga utredningar som rör något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2:
 - a) Att barnet intervjuas utan onödigt dröjsmål efter det att uppgifterna har rapporterats till de behöriga myndigheterna.
 - b) Att barnet, vid behov, intervjuas i lokaler som utsetts eller ställts i ordning för detta ändamål.
 - c) Att barnet, vid behov, intervjuas av eller genom yrkeskunniga personer som är särskilt utbildade för detta ändamål.
 - d) Att samma personer, om så är möjligt och lämpligt, utför alla intervjuer med barnet.
 - e) Att antalet intervjuer blir så få som möjligt och endast utförs om det är [strikt]¹ nödvändigt för de straffrättsliga förfarandena.

¹ Med förbehåll för samråd med Europarådet om den engelska språkversion som undertecknats av parterna (CETS 201, artikel 35.1 e).

- f) Att barnet får åtföljas av sitt juridiska ombud eller, om så är lämpligt, av en vuxen som han eller hon själv har valt, såvida det inte föreligger ett motiverat beslut som fastställer något annat med avseende på den personen.
4. Varje medlemsstat ska, i samband med straffrättsliga utredningar som rör något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att alla intervjuer med ett barn som är offer för människohandel eller, i förekommande fall, med ett barnvittne, får videofilmas, och att dessa videoinspelade intervjuer får användas som bevisning i straffrättsliga förfaranden inför domstol, i enlighet med bestämmelserna i den nationella lagstiftningen.
5. Varje medlemsstat ska, i samband med straffrättsliga förfaranden inför domstol som rör något av de brott som avses i artiklarna 1 och 2, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett barn som är offer för människohandel får höras i domstolen utan att vara närvarande, särskilt genom användning av lämplig kommunikationsteknik.

Artikel 14

Förebyggande

1. Varje medlemsstat ska sträva efter att minska den efterfrågan som ligger till grund för alla former av utnyttjande som är relaterade till människohandel.
2. Varje medlemsstat ska vidta lämpliga åtgärder, till exempel informationskampanjer och kampanjer för att öka medvetenheten samt forsknings- och utbildningsprogram, när så är lämpligt i samarbete med det civila samhällets organisationer, i syfte att öka medvetenheten och minska risken för att människor, särskilt barn, faller offer för människohandel.
3. Varje medlemsstat ska främja regelbunden vidareutbildning för tjänstemän som sannolikt kommer i kontakt med offer och potentiella offer, däribland poliser ute på fältet, så att de kan identifiera och hantera offer och potentiella offer för människohandel.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av gemenskapslagstiftningen ska varje medlemsstat överväga att vidta åtgärder för att straffbelägga användning av tjänster som omfattas av någon av de former av utnyttjande som avses i artikel 1, när denna användning sker med vetskap om att personen i fråga är offer för ett brott som avses i artikel 1.

Artikel 15

Nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer. Uppgifterna för dessa mekanismer ska omfatta bedömningar av hur människohandeln utvecklas, mätning av resultaten av åtgärder för att bekämpa människohandel och rapportering.

[Artikel 16

Territoriell tillämpning

Detta rambeslut ska tillämpas på Gibraltar.^{1]}

Artikel 17

Upphävande av rambeslut 2002/629/RIF

Rambeslut 2002/629/RIF om bekämpande av människohandel ska upphöra att gälla.

¹ Med förbehåll för bekräftelse från ES och UK.

Artikel 18
Genomförande

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta rambeslut senast den [30 månader efter antagandet].
2. Medlemsstaterna ska senast [två år efter antagandet] till rådets generalsekretariat och till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. Rådet ska, senast [fyra år efter antagandet], på grundval av en rapport upprättad med stöd av denna information och en skriftlig rapport från kommissionen bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutet.

Artikel 19
Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den [...]

På rådets vägnar
Ordförande
